

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Martia, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru menabile pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru strălăte pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația telegrafică sibiiană Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacția Telegrafică Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele însoțite.

INSERTIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rându cu litere garmond

Votul universal.

Sibiu, 14 August n.

Chestia votului universal e ținută la ordinea zilei. E discutată în presă, în întrunirile multe socialiste, și în cluburile politice. S'a ocupat cu ea și comitetul executiv al coaliției, în ședințele ținute Joi și Vineri, precisându-și poziția până acum nu prea clară în chestia aceasta de mare însemnătate pentru multe milioane de cetățeni ai țării.

Comitetul executiv a zis așa, că coaliția nu a trecut în programul ei votul universal, fiindcă în programul coaliției sunt luate numai puncte acceptate de toate partidele din cari se compune coaliția. Și fiindcă votul universal îl are scris pe steag numai partidul independent, al lui Kossuth, și partidul nou, al lui Bánffy, ear' celelalte nu n'a putut fi trecut și acesta ca punct de program al coaliției. A rămas însă punct de program pentru partidele unite, cari ajungând cândva la putere vor căuta să 'l introducă și în țara noastră. Nu se angajează însă nici un partid din coaliție să sprijinească introducerea votului universal, câtă vreme pretențiunile naționale nu sunt realizate.

Adeci, întâi limba de comandă magiară, și apoi vot universal!

Acesta e pe scurt înțelesul concludenței luate din partea comitetului executiv al coaliției în chestia votului universal. Un conclud nici cald, nici rece, mai mult însă contra votului universal, de cât pentru votul universal!

Cu mult mai limpede e atitudinea guvernului în privința aceasta.

Un colaborator de la „Poporul Român” din Budapesta a avut buna idee de a cere o audiență dlui ministru de interne, pentru a 'l intervieva în chestia sufragiului universal, spre a afla de la el adevărul cu privire la atitudinea sa față de naționalități. Domnul ministru a declarat, că întrucât se va face pendent votul universal de la cunoștința scrisului și a cetitului, acesta

se va referi numai la scrierea și cetirea în limba maternă și nici decum în limba magiară. Ear' cu privire la votul universal însuși, ministrul a spus următoarele:

„Deore ce și dvăstră (Românii) sunteți fii ai acestei patrii, având aceleași drepturi și datorințe ca și Magiarii, nu vi-se poate refusa exercitarea drepturilor, cari le oferă dreptul universal. De aceea eu am contemplat realizarea sufragiului universal în spiritul cel mai liberal, fără nici o restricțiune privitor la naționalități, după cum o cere și bine priceputul interes al țării. De altcun punctul meu de vedere e destul de bine cunoscut din vorbirea ce am ținut-o pe vremea lui Széll Kálmán. Toamă atunci aleseră deputat pe Aurel Vlad și din acest incident se începuse mare discuție în chestia naționalităților. Eu am afirmat, că n'avem motiv să ne temem de naționalități, ba chiar din contră, e de dorit, ca cât mai mulți să ajungă în parlament, fiindcă până ce-și vor accentua plângerile și dorințele lor afară de parlament, vor fi vecinic acușați că au tendințe separatiste. Iată de ce vor intra, însă în parlament, ei vor fi ear' vor documenta unitatea statului ungar. Sunt convins, că imediat ce va fi pusă viața noastră parlamentară pe basă mai democratică, în care viață va însemna o epocă cu totul nouă introducerea sufragiului universal, țara întrăgă va simți influința acelor reforme binefăcătoare de natură socială și economică, de cari țara are foarte arzătoare lipsă”.

A mai spus apoi ministrul, că nu are nimic în contră, dacă Românii încep o agitație mai mare în chestia votului universal, cum o fac socialistii, și că adunările lor convocate în acest scop nu le va opri, pentru-că și Românii au dreptul să iee poziție pentru, ori contra în această chestiune.

Mai notăm, că o fôie de regulă bine informată de la Viena scria nu

de mult, că legea votului universal va fi octroată prin rescript regal, și proximele alegeri vor fi făcute pe baza ei, în speranța, că noua dietă, compusă din elemente cu totul noue, o va vota și 'i va da putere de lege constituțională după întrunire și constituire.

Mai știi dacă nu așa se va întâmpla?! În care cas apoi ne vine a presupune, că ideea cu introducerea votului universal nu e a guvernului, ci e venită de la loc cu mult mai înalt. Fapt e, că o lege electorală, compusă pe baza sufragiului universal, fie și octroată, schimbă cu desăvârșire situația politică în țară. Și scopul — acesta ar trebui să fie!

Din protopresbiterate.

Conferență preoțească în tractul Solnocului.

— 20 Iulie v. 1905.

Conferența preoțească din protopresbiteratul Solnocului s'a ținut anul acesta în Peteritea, la 10/23 Iulie 1905.

La 6 ore dimineața s'a început serviciul divin împreună cu invocarea duhului sfânt și cu parastas pentru arhiepiscopii Andrei și Miron, pentru marii mecenai Gozdu și Andronic și pentru toată protopresbiteria și acestui tract Sântul Cupaș și parochia Ioan Nodis din Stoiceni, care 2 zile urmă morți în anul acesta.

Terminată această, preoțiile se întrunesc în casa parochială, unde protopresbiter Teodor Herman ca administrator deschide conferența prin o vorbire foarte acomodată, zicând întră altele că, scopul acestor conferențe este:

a) comunicarea reciprocă și în mod frățesc a ideilor și experiențelor câștigate pe terenul pastoral, și

b) introducerea și dezvoltarea cultului religios morale în popor.

Constituindu-se biroul, se face apelul nominal, al cărui rezultat este, că afară de preoții Ioan Perhaița din Boreut și Ioan Bodea din Dobriținaș, toți ceilalți au fost prezenți.

Președintele prin cuvinte duioase comunică trecerea atât de tragică din viața aceasta a protopresbiterului Samuil Cupaș, ear' conferența consternată de acest înfiorător cas

și exprimă cu durere profundă condolență prin sculare și prin intonarea cuvintelor „Dzeu să 'l odihnescă”. Totodată se constată, că preoții acestui tract au depus în ziua înmormântării o frumoasă cunună, în semn de stimă și iubire, pe cosciugul decedatului protopresbiter, celebrând cu toți la înmormântarea lui. Tot prin cuvinte alese protopresbiterul comunică încetarea din viață a tinărului paroch Ioan Nodis din Stoiceni, întâmplată în 25 Ianuarie a. c. Conferența prin sculare și prin intonarea cuvintelor „Dzeu să 'l odihnescă” își exprimă condolența.

Președintele prezintă, ear' notariul cetește ordinul Preavenerabilului Consistoriu, prin care s'a luat la cunoștință protocolul conferenței din anul trecut. Conferența îl ia spre știre și orientare.

În conformitate cu ordinul Preaven. Consistoriu conferența statorește, ca în toate parochiile din acest tract să se țină în timpul de la Paști până la sf. Dumitru: utrenia la 6 ore dimineața și imediat liturgia, și la 5 ore p. m. vecernia, — ear' de la sf. Dumitru până la Paști: la 8 ore utrenia și continuativ liturgia, și la 3 ore p. m. vecernia. Totodată conferența decide, ca vecerniile să se facă totdeauna regulat spre a satisface canonelor și spre a da pe popor la religiozitate.

În urma ordinului Preaven. Consistoriu preoții se obligă a culege și descrie fidel toate obiceiurile poporului ce obțin la diferite ocazii, și aceste descrieri a le adresa oficiului protopresbiterial cel mai puțin în 1. Novembrie a. c. Președintele totodată dă desigurile necesare la culegerea și descrierea lor și espune și însemnătatea lor etnică și bisericească, insistând pentru păstrarea celor bune, și totodată îndatorază pe preoți a îngrijii, ca perdelele la zveri, coperișele de prestol, proscomedieriu, strane de cântăreți, mese, etc. cum și ștergarele de la icoane cari ar fi străine să se delature pe încetul, înlocuindu-se cu țesături făcute de credincioșele noastre.

În scopul acesta, cum și peste tot în scopul înfrumășetării bisericilor preoții promit că după împrejurări vor înființa reșuniuni de femei, pentru înfrumășetarea bisericilor.

Președintele mai prezintă două ordine ale Preaven. Consistoriu, cari se iau spre știre și conformare.

Intrând în ordinea de zi conferența constată, că serviciul divin împlinit de pro-

FOIȘORĂ

Din viața noastră.

I.

Servitorul-ascet: Picu Procopie Pătruș din Săliște.

(Urmare).

La influința covârșitoare, pe care o exercită literatura bisericească, se mai adăoga și aceea, pe care o exercită literatura religioasă reprezentată prin cărți, ca: Eustah Placida, partitură roman, a cărui biografie tradusă din românește, de G. Pleșoianu, a fost editată cu cheltuielile archimandritului Dionisie Sadoveanu, sub care nume se ascunde un fiu al Săliștei, devenit mai târziu episcop al Bozeului și cunoscut sub numele de Dionisie Romano. Atributul de Sadoveanu și-l luase dela mănăstirea Sadova, la care el era archimandrit. Faptul, că acest bărbat a editat această carte, a adus cu sine, că în Săliște ea s'a răspândit în foarte multe exemplare, cari apoi bine înțeles toate și-au avut efectul lor binefăcător asupra poporului însetat de cetirea cărților sfinte. Se mai cetia apoi Moartea lui

Avet, de A. Beldiman, Alcătuirea aurită a epp. Chesarie-Râmnic; Manualul creștinesc de la Galați, Gornovnicul, și era răspândită în mai multe exemplare (manuscrise) Plângerea mănăstirii Silvașului. (Tipărită mai târziu în Buciumul lui Cesar Boliaș), precum și alte cărți, al căror nume — dacă se va întâmpla să mai revin odată la acest obiect — sper a le putea da mai complet.

O importanță mai covârșitoare revine însă poeziei religioase, al cărei lăgân, cred că nu mă înșel când afirm, că trebuie a se căuta în mănăstirile noastre de aici de la noi și în cele din țara românească. În țara noastră au fost în cursul vremurilor multe mănăstiri, al căror nume este cunoscut, — au fost însă și de acelea, asupra existenței cărora grăsează o căță întunecată, pe care abia câte o scurtă legendă sau tradiție incompletă poate să o împrăștie încetiva.

Așa au fost numai în apropierea Săliștei nu mai puțin ca patru mănăstiri, dintre cari despre existența a lor două abia câteva ruine și câteva tradiții întunecoase mai pot vorbi. Una din aceste două mănăstiri a fost a Săliștei și era situată în creierii munților, în apropierea hotarului comunei Sibiin și adăpostea un număr mai modest de călugări

ear' a doua era în hotarul Sibiinului. Despre această din urmă se știe cu destulă siguranță, că a existat până către sfârșitul vechiului al optprezecelea, când s'a dărâmat trecând totă averea la biserica din Sibiin. Până în ziua de astăzi se află în biserica din această comună praporul de la acea mănăstire, pe care e scris: Praporul mănăstirii Sibiinului, zugrăvit de Vasile, zugrav din Săliște, dat de Stanciu Piroșgă. Tot în această biserică se află mai multe cărți bisericești slavonești, manuscrise și tipărite, dintre cari pe acorța uneia se află scris, că „este a mănăstirii Sibiinului”. Probabil, că și antimisul pe care l'a dăruit biserica din Sibiin acum vre-o 30 de ani Prea Venerabilului Consistoriu, a fost tot dela această mănăstire. A treia mănăstire, despre care se face amintire în protocoalele vechi ale bisericii din Săliște, precum și în niște însemnări gravate pe două discuri de cositor dela biserica din Gruiu, a fost la marginea satului nostru, lângă biserica din Gruiu, unde până mai acum 15 ani a mai trăit un călugăr, — cel din urmă; — ear' a patra mănăstire e cea dela „Fântâna Foltii”, care a fost fondată după anul 1744, anul în care a patriat aceste părți călugărul Visarion Savoi. Astăzi un singur călugăr fără nici o

cultură bisericească, își potrece viața la această mănăstire.

În aceste mănăstiri, precum și în celelalte s'a cultivat fără îndoială și poezia religioasă, care s'a lăsat din partea călugărilor și prin împrejurimi și a devenit cu timpul un bun comun al poporului, aproape tot așa ca și poezia populară profană.

În epoca de care s'a vorbit aici joacă un rol însemnat și această poezie religioasă, în cuvintele căreia se preamăreau virtuțile și celele le cultivau, poezie, care era și cântată, avându-și firea ei melodică, pe care se cânta. Și se cânta și se cântă această poezie de toți locuitorii comunei noastre, cari de altcun aveau ocazia de a la învăța și de a le cânta atât în viața de totdeauna, cât mai cu seamă în școlă și în biserică. Instrucția în școlă se reducea în vremurile acestea la învățarea buclilor, a buclilor, octoihului și cântărilor bisericești și religioase, ear' în biserică se cânta de toți credincioșii la fiecare sârbătoare „versul” respectiv sârbătorii (cum se mai cântă până în ziua de astăzi d. e. în Galeș), ba chiar în fiecare Duminică se cânta poezia întocmită după cântările bisericilor anume pentru Duminică respectivă.

În general vorbind, în această epocă

protopresbiterul T. Herman și de preoții Aug. Herman din Văleni și Atanasie Căndea din Peteritea, a fost săvârșit într-o toată după tipic și cu demnitatea recerută. Deschizându-se discuția asupra modului cum a ținut predică în biserică parohul I. Herman din Rogoz, pentru combaterea beției, conferința constată că a fost predată bine și cu demnitate.

Presidenții invită pe preoți a-și descoperi unul altuia în mod frătesc și binevoitoriu eventualele purtări și fapte nepotrivite cu chemarea unui preot. După ce se fac unele observări, membrii conferinței decid, ca și în conferințele viitoare an de an să se controleze obiectiv unul pe altul.

În cestiunea învățării corecte a cântărilor bisericesti din partea tinerilor spre a avea bisericile cu timpul buni cântărești și spre a ne feri și de melodii străine bisericii noastre, conferința decide: fie-care paroh ia asupra sa obligământul de a se îngriji, ca în timpul de 6-8 săptămâni tineri, ca fitori cantori, să fie instruiți în melodiile curate bisericesti, după ritul nostru oriental.

Comisiunea aleasă anul trecut în persoanelor parohilor Alexandru Perhaița din Lihotin și I. Perhaița din Dobric, referența prin acest din urmă despre „Statutele pentru administrarea fondului de cereale“, elaborate de parohul Nicolae German din Rohia. — Conferința primește aceste statute de bune și preoții se îndatorază a le copia și a le introduce în parohiile lor.

Pentru conferința viitoare ce se va ține în Boereni conferința stabilește următoarele obiecte:

a) Predică pentru întărirea credinței ortodoxe, ce se va ține de I. Perhaița, paroh în Dobric, — eventual predică pentru cercetarea regulată a bisericii, ce o va ține T. Bude, paroh în Ungureni.

b) Controlarea purtării preoției.

c) Tema: „Combaterea concubinatelor“, elaborată de parohul At. Căndea din Peteritea, care se predă spre cenzurare și referență parohilor N. German din Rohia și P. Man din Boereni.

d) Eventual și alte teme ce ar statori superioritățile bisericesti.

Luându-se în considerare conținutul conferinței preoțești din tractul Mediașului, ținută la 17 Februarie, a. c. și la propunerea parohului Nicolae German din Rohia: conferința roagă pe Venerabilul Consistoriu, ca să binevoiască a interveni la timp potrivit la guvernul țării, ca întregirea de la stat a dotărilor preoțești să fie și pentru preoți fără opt clase gimnaziale tot așa de mare ca a celor cu VIII clase, fiind serviciul și datorințele și la unii și la alții egale.

Terminată acestea, presidentul prin cuvinte alese mulțamește membrilor conferinței pentru bunavoința și obiectivitatea manifestată la pertractarea obiectelor, declarând conferința încheiată. Imediat se scoală preotul N. German și în numele conferinței aduce mulțăminte presidentului, care cu tact și înțelepciune a condus conferința, cum și pentru

sfaturile păcintești date preoției, urându-și mulți și fericite ani.

Era la 4 ore p. m. când s'au sfârșit acestea, deci foarte bine venită a fost ospitala masă a parohului local Căndea, unde ca totdeauna, s'au rostit mai multe toaste: pentru Escelența Sa Înaltpreasfințitul Domn arhiepiscop și metropolit Ioan, pentru dl. protopresbiter T. Herman, pentru gazda casei, etc.

Zile de bucurie, zile de adevărată elevațiune sufletească sunt totdeauna aceste conferințe pentru noi preoți, deci datori suntem a ruga pe bunul Dumnezeu ca, „în pace, întreg, cinstit, sănătos, într-o zi îndelungată“, să l' țină pe cel ce ne-a învrednicit de aceste momente de satisfacție spirituală.

N. German
preot.

Influențele dezastrușoare ale alcoolului asupra organismului omenesc.

De Octavian G. Simtion.
(Urmare.)

Dacă însă condițiunile de trai și împrejurările fac pe om să se îndeletnicască mai des cu păharul, ușor va aluneca în stadiul al doilea numit al unui obicei pasionat, caracterizat prin aceea, că organismul în urma dedării simte oareș-cum necesitatea alcoolului, și lipsa acestuia îl îndispuce, dar individul tot mai posedă forța spirituală de a dispune peste poftele sale și astfel de a se putea abține sau abandona cu totul ori în parte nesațul de a bea. Acest stadiu e deja periculos pentru individ.

Este apoi al treilea stadiu, al patimei nebune, când organismul e într-o atitudine obișnuit cu alcoolul, în cât acesta a devenit o necesitate ne-nunțabilă pentru susținerea unei vitalități mai viguroase, când corpul se simte neajutorat și lăngărit în lipsa beuturii. Voința individului e robă unei pofti interne orbe, alcoolul e domn peste el. Acest stadiu e deja o boală la care arare-ori mai poate încăpe vindecarea, ci de la care cu siguranță numai moartea îl mai poate scăpa.

Un astfel de om cuprins de patima beției devine o păpușă supusă capriciilor unui spirit bolnav, lipsit de ori-ce voință autohtonă, lipsit de morală, trăind într-o lume a negândirii sau a unei judecăți anormale, unde el nu mai află alt deliciu de cât satisfacerea și mulcomirea unor pofti interne inconștiente de a trece în starea turmentării și a nesimțirii.

Înfiorătoare sunt apoi efectele acestei boale, care exercită o ruină detestabilă atât asupra fizicului cât și a psihicului, atât asupra corpului cât și asupra minții.

Fiindcă dintr-o beuturie alcoolică vinarsul are efectele cele mai îngrozitoare, mai ruinătoare, să vedem acum ce urmări are acest lichid alcoolic asupra organismului?

Înfrunțarea sa stricăcioasă în stadiul patimei se estinde și asupra celor mai ne-nsemnate părți ale copului. Conturbă circulația normală a sângelui, agitându-l, apoi slăbindu-l grozav. Muschii peste tot își pierd elasticitatea. Fibrele ganglionare devenind hiperemice dau voci un accent răgușit. Pe pereții inimii se așază o grăsimă periculoasă, care împiedică funcționarea normală a sângelui. Temperatura corpului cu încetul decade. Stomacul, organele de respirație și plămânii sunt afectate permanent de catar.

Mai tot aceleași influențe dezastrușoare le are și vinul și berea în acest stadiu asupra organelor. În deosebi rinichii sunt apoi într-o continuă agitație febrilă, formându-se pe celulele lor străcurătoare un strat de o substanță grasă, ear' de la o vreme denegă serviciul. Organele de oxidare degenerază, respirația devine grea și astfel mai întâi bețivul suferă de catar de plămân, astmă, aprinderi, apoi microbul ofitei sălășluindu-se în organele de respirație, pe încetul i-le consumă. Membrele cartilaginose primesc o colorare arămie-vineție (nasul, urechile). Fața ori că e pururea roșie, în urma febrilității sângelui, ori primește o paliditate ce l' tradăză o patimă ascunsă. Prin iritări continue apoi organele slăbesc într-o atitudine, în cât fără vreme denegă serviciul în toate privințele. Cu mult mai înfiorătoare sunt influențele alcoolului ce le exercită asupra sistemului nervos, pe care îl conturbă în mod ireparabil. Sensul pipăitului pe încetul încetăzează a mai fi impresionabil, mirosul dispare, gustul amurte, sensul auzului se tâmpește, ear' ochii se palnginesc. Nervii peste tot sunt sguduți, ear' intelectul alterat. Fiziognomia obrazului primește o expresie urâtă, furibundă și plină de dușmănie. Bețivii de rachiu mai cu seamă prea des fiind cuprinși de o boală specială numită „delirium alcoholic“, în urma parosismelor acestora cad într-o melancolie subminătoare ori devin în permanență agitați și furioși. Tote acestea se termină pe urmă cu nebunie, apoi cu moartea sigură. Ne mai fiind pentru acești nefericiți nici atelierul judecății integru, ei se scoboră în degradarea morală mai prejos de dobitoace, mintea li-se întuneacă, inima li-se impetrestă, perd simțul de rușine, comițând cele mai sguduțore crime. Dar bețivii nu se nefericesc numai pe ei, ci și pe urmașii lor. Copiii acestor fel de indivizi se nasc sau cu defecte fizice sau cu anumite aplecări personale rele și primesc cu ușurință contagiul diferitelor boale. În cele mai dese cazuri în astfel de copii se dezvoltă un natură esaltat, încât devin o plagă pentru familie, societate și stat. Criminalității cei mai ordinari s'au dovedit a fi sau ei înșiși cuprinși de patima beției, sau urmașii unor părinți cuprinși de această patimă. Cât de degradat este moralmente omul bețiv ni se spune în sf. scriptură, unde se zice că: „Dumnezeul lui (a bețivului) este pântecul“. Și câte suferințe nu se îngrămădesc asupra acestor nefericiți! Unii slăbesc mereu văzându-și perirea cu ochii, alții

era o raritate la școlile noastre poporale. La vârsta de 44 de ani (1862) se călugărește la mănăstirea Chela din România, luându-și numele de Procopiu și de la acest an până la moartea sa duce o viață de ascet, îndeplinind cu rigore cele mai aspre reguli monachale-ascetice.

În ce privește viața lui privată el „era încă de mic copil datat la bunătăți“, și la o viață strict religioasă. Disprețuia plăcerile lumii și își afla cea mai deplină mulțămire sufletească în rugăciuni și în post, pe care îl observa cu o strictețe mai mare decum o cer canoanele bisericesti. Mercuria și Vinerea nu mânca nimic până seara, când își împăca trebuințele firești cu o mică bucatică de pâine cu sare și pe buzele lui arare-ori se furigea zimbetul, — o seriozitate neîntrecută îi tovrărea viața și faptele. Lunea, ziua în care în Săliște se ține târg de măturie, umbra prin târg cu o lădiță încuiată, în care aduna din propriul lui îndemn bani pentru biserică. „Dă frate-o ceva până poți, că vor veni vremuri în cari nu vei mai putea da“, z'cea el cătră fie-care — și omenii atrași de vorbele mângăioase și de figura-i care-ți insufla respect dădeau totdeauna câte ceva pentru Casa Domnului, ear' el înmulțea pe calea aceasta pe nesimțite averea Bisericei. În decursul mănăstirii, la prânz era cu viețile sfinților în-

du-o grozav. Muschii peste tot își pierd elasticitatea. Fibrele ganglionare devenind hiperemice dau voci un accent răgușit. Pe pereții inimii se așază o grăsimă periculoasă, care împiedică funcționarea normală a sângelui. Temperatura corpului cu încetul decade. Stomacul, organele de respirație și plămânii sunt afectate permanent de catar.

Mai tot aceleași influențe dezastrușoare le are și vinul și berea în acest stadiu asupra organelor. În deosebi rinichii sunt apoi într-o continuă agitație febrilă, formându-se pe celulele lor străcurătoare un strat de o substanță grasă, ear' de la o vreme denegă serviciul. Organele de oxidare degenerază, respi-

rația devine grea și astfel mai întâi bețivul suferă de catar de plămân, astmă, aprinderi, apoi microbul ofitei sălășluindu-se în organele de respirație, pe încetul i-le consumă. Membrele cartilaginose primesc o colorare arămie-vineție (nasul, urechile). Fața ori că e pururea roșie, în urma febrilității sângelui, ori primește o paliditate ce l' tradăză o patimă ascunsă. Prin iritări continue apoi organele slăbesc într-o atitudine, în cât fără vreme denegă serviciul în toate privințele. Cu mult mai înfiorătoare sunt influențele alcoolului ce le exercită asupra sistemului nervos, pe care îl conturbă în mod ireparabil. Sensul pipăitului pe încetul încetăzează a mai fi impresionabil, mirosul dispare, gustul amurte, sensul auzului se tâmpește, ear' ochii se palnginesc.

Nervii peste tot sunt sguduți, ear' intelectul alterat.

Fiziognomia obrazului primește o expresie urâtă, furibundă și plină de dușmănie.

Bețivii de rachiu mai cu seamă prea des fiind cuprinși de o boală specială numită „delirium alcoholic“, în urma parosismelor acestora cad într-o melancolie subminătoare ori devin în permanență agitați și furioși. Tote acestea se termină pe urmă cu nebunie, apoi cu moartea sigură.

Ne mai fiind pentru acești nefericiți nici atelierul judecății integru, ei se scoboră în degradarea morală mai prejos de dobitoace, mintea li-se întuneacă, inima li-se impetrestă, perd simțul de rușine, comițând cele mai sguduțore crime.

Dar bețivii nu se nefericesc numai pe ei, ci și pe urmașii lor. Copiii acestor fel de indivizi se nasc sau cu defecte fizice sau cu anumite aplecări personale rele și primesc cu ușurință contagiul diferitelor boale. În cele mai dese cazuri în astfel de copii se dezvoltă un natură esaltat, încât devin o plagă pentru familie, societate și stat. Criminalității cei mai ordinari s'au dovedit a fi sau ei înșiși cuprinși de patima beției, sau urmașii unor părinți cuprinși de această patimă.

Cât de degradat este moralmente omul bețiv ni se spune în sf. scriptură, unde se zice că: „Dumnezeul lui (a bețivului) este pântecul“. Și câte suferințe nu se îngrămădesc asupra acestor nefericiți! Unii slăbesc mereu văzându-și perirea cu ochii, alții

putându-se prin o grăsimă aparentă, își știu mereu sabia deasupra capului — epilepsia — care în tot momentul îi amenință cu perzarea. Dintr-o toată morburile nebunie este însă trépta ultimă a celor mai mulți alcooliciști. Puțini vor fi într-o noi care să nu candoască cel puțin un cas de astfel de alienare provenită din beție. Spre mai bună ilustrare a celor premarse îmi permit a prezenta un mic tablou statistic al deceselor, din cari ușor ne vom convinge toți despre contingentul cel imens ce l' dau indivizii cuprinși de patima beției. Astfel în stă Rusia ca cel d'ntăiu stat în Europa, în care alcoolul devastăză mai cumplit. Într-o „Wodka“ a decimat în restimp de 5 ani (1895—1900) în termin mediu cam 250.000 de suflete anual; urmăză apoi Irlanda, unde cu „Wisky“-ul ei, din 100 de decese 65 sunt provenite din alcool. Germania perde anual 55.000 cetățeni în urma „gnapsului“ și a altor beuturi alcoolice (berea peste măsură). În Anglia la anul 1899 au căzut aproape 100.000 victime beției, dintre cari a treia parte femei. Tote statele au fost apoi întrecute în privința acesta de Statele-Unite, unde într-un restimp de 10 ani au perit nu mai puțin de 200.000 de capi de familie în urma beției, lăsând în cea mai înfricoșată miserie peste 150.000 orfani minori. Tot acest stat numără peste 100.000 de indivizi, cari în urma abuzului cu alcoolul, comițând crime (peste 10.000 omoruri, cele mai multe din răsunare) au fost condamnați la muncă silnică sau la curentul electricității.

În același interval de ani au nebunit din cauza beției în America-de-nord 84.000 de indivizi. Sinucideri au fost peste 11.000 cunoscute. (Va urma.)

Revistă esternă

Revolte în China. La Tokio au sosit știri zilele trecute, că în unele provincii chineze s'au revoltat contra creștinilor și că e temere de repetarea crueltăților din timpul revoltei „boxerilor“. Deosebi în provincia Honan situația e foarte periculoasă pentru creștini, dintr-o căi câțiva au și căzut deja victime furei revoluționarilor.

Și mai gravă apare însă situația în urma unei telegrame ce o are din Shanghai ziariul „Daily Mail“ (Londra), în care se spune că trupele împărătești garnisonate în Cal-fenhu au trecut pe partea revoluționarilor, cari — în număr de circa 2000 — au atacat și luat în stăpânire orașul Suiciangian.

Ententa anglo-franceză. Din prilejul vizitei flotei franceze la Portsmouth (în Anglia) optzeci oficiali ai flotei franceze, cari plecașeră să viziteze Londra, au fost ospetați la Guildhall, ear' în pavilionul din Portsmouth al marinei de războiu au fost ospetați, din partea primarului, cam o miile de oficiali francezi și englezi. În cursul banchetului primarului a închinat pentru flota franceză, la

viața socială era conerescută cu viața religioasă și era așa de stins legată una de alta, încât nu o puteai afla despărțită una de alta aproape nicăieri.

În această epocă peste toți consătenii săi contemporani se ridica atât prin viața sa de model, cât mai ales prin fenomenala lui productivitate pe terenul literaturii religioase, un cucernic bărbat, care pare a-și fi trăit întreaga viață numai pentru a servi de model adevăratei vieți de creștin, viață care concordă cu principiile creștine pe acelea ale unei munci neobosite, pusă în serviciul umanității și al omeniei în genere. Acest bărbat, peste care a fost păcat că a apăsă vâ-lul ignoranței până astăzi, este vrednic să fie nu numai făcut cunoscut, ci este vrednic a i-se face un loc de cinste chiar în panteonul acelor bărbăți ai noștri, cari și-au jertfit comoditatea, plăcerile acestei lumi și chiar sănătatea pentru ajungerea unui ideal cultural-moral și pentru înlesnirea ce o făceau prin aceasta și semenilor lor pentru ajungerea acestuia.

Se va vedea în cele ce se vor spune mai jos, dacă aceste cuvinte spuse până aici sunt preamăriti nemeritate sau exagerate, sau sunt ele încoana sufletească a unei personalități, care dacă a rămas până acum necunoscută, astăzi

cu atât mai virtos trebuie să fie scosă la ivăla, pentru a se arăta, că trecutul nostru etnic nu este nici decum așa de urgisit, încât să trebuiască să ne ascundem fața de „sălbăticia moravurilor vechi“, pentru-că am avut și în trecut — atât în cel mai apropiat, cât și în cel mai îndepărtat, pilde de o abnegație și activitate incontestabilă.

Bărbatul, a cărei iconă sufletească încercă a o înfrîpa în câteva rânduri, se cheama Oprea Pătruș, sau cum i-se zicea mai pe scurt: Picu (un diminutiv al numelui Oprea). În întreaga lui viață a ocupat o funcție bisericască foarte neînsemnată; în curs de 44 ani a fost eclesiarh la biserică cea mare din Săliște. Născut la anul 1818 dintr-o familie în sinul căreia se cultivau din belug virtuțile, în etate de 11 ani, până la care vîrstă își câștigă o creștere pe eminentiam religioasă, ajunge ajutor de eclesiarh, ear' mai târziu eclesiarh, în care funcție rămâne până la sfîrșitul vieții, (1873). La anul 1843 fiind și învățătorii Alexandru Grecu (Sandu) și Dumitru Bercia duși cu sila la lăgar, rămânând posturile de învățătorii neocupate, ajunge dimpreună cu clopotariul Teodor Milea (Todea) învățătoriu, „euwetzeor de prunsi mitei“, cum se scoria el, în care calitate a rămas dela 1848—1852, purtând grija școlii după totă rânduiala, avînd registrul și protocoale, ceea-ce pe atunci

era o raritate la școlile noastre poporale. La vârsta de 44 de ani (1862) se călugărește la mănăstirea Chela din România, luându-și numele de Procopiu și de la acest an până la moartea sa duce o viață de ascet, îndeplinind cu rigore cele mai aspre reguli monachale-ascetice.

În ce privește viața lui privată el „era încă de mic copil datat la bunătăți“, și la o viață strict religioasă. Disprețuia plăcerile lumii și își afla cea mai deplină mulțămire sufletească în rugăciuni și în post, pe care îl observa cu o strictețe mai mare decum o cer canoanele bisericesti. Mercuria și Vinerea nu mânca nimic până seara, când își împăca trebuințele firești cu o mică bucatică de pâine cu sare și pe buzele lui arare-ori se furigea zimbetul, — o seriozitate neîntrecută îi tovrărea viața și faptele. Lunea, ziua în care în Săliște se ține târg de măturie, umbra prin târg cu o lădiță încuiată, în care aduna din propriul lui îndemn bani pentru biserică. „Dă frate-o ceva până poți, că vor veni vremuri în cari nu vei mai putea da“, z'cea el cătră fie-care — și omenii atrași de vorbele mângăioase și de figura-i care-ți insufla respect dădeau totdeauna câte ceva pentru Casa Domnului, ear' el înmulțea pe calea aceasta pe nesimțite averea Bisericei. În decursul mănăstirii, la prânz era cu viețile sfinților în-

ainte și până mîna și cetia viață câte unul sfînt, din care după mîncare își lăcea estrase esacte, cu cari apoi eșia pe câmp și pe baza lor compunea poesii religioase, de cari a făcut în viața lui cel puțin câte una în onorea fie-cărui sfînt. După ce își petrecea ziua în o asceză ca în timpurile primitive ale creștinismului, în rugăciuni continue și în împlinirea strictă a formelor schimonicești, și după ce în fie-care zi adăoga ceva la bogata colecție de poesii religioase, îi plăcea să facă părtași pe cei ce iubiau societatea lui, unor momente, cari prin caracterul lor reaminteau vechile întruniri instituite de Apostoli: după ce petreceau seara până târziu în psalmodieri, în laude la adresa Celui de sus și în cugete evlavioase, treceau la vechile agapii. De pe masă se ridica fum de tămăie, care reamintea celor de față momentele pline de cucernicie nefățărită ale vieții vechilor creștini și întocmai ca acestia gustau din mîncările de post ce aducea fie-care cu sine de acasă, și lăudau pe Domnul, așa precum cetim prin cărți că-L lăudau cei vechi și precum azi nu se mai obișnuiește. Cei ce aveau vre-o supărare, cei bolnavi ori muncitori de gânduri rele la el alergau și în apropierea lui, la glasul rugăciunilor lui se linișteau. . .

(Va urma.)

ce a răspuns admiralul Caillard, zicând că prin censul dintr-o Franca și Anglia aceste două țări nu se despart, ci din contra el formează legătură strânsă între ele. — Călele manifestărilor pentru flota franceză, pe care le prevestea rapoartele din prețima vizitei, n'au urmat încă.

Deodată cu știrea de mai sus se raportează din Paris, că regele Edward după cură de la Marienbad va cerceta pe presidentul Loubet la Paris.

De la Asociațiune.

Nou avis

pentru vizitatorii expoziției și ai sărbătorilor ce se vor aranja în Sibiu în timpul de la 6/19 până la 15/28 August 1905, din prilejul inaugurării Muzeului „Asociațiunii”.

Șepși din mai multe părți, deosebi din România, ne anunță că pentru sărbătorile proiectate se pregătesc a veni la Sibiu încă de prin 4/17 August, cu gândul anume ca să fie de față și la parada militară ce se crede a se ține în 5/18 August, la ziua nașterii Majestății Sale împăratului și regelui Francisc Iosif I.

Spre orientarea celor interesați Direcțiunea Expoziției află de bine a vesti că de vreme ce pe timpul indicat miliția din Sibiu se găsește la manevre în provincie, manifestări militare mai deosebite în Sibiu în acea zi nu se vor face.

De altă parte, precum am mai vestit, la sărbătorile ce se vor aranja în ziua de 6/19 August vor avea intrare numai membrii Asociațiunii și persoane oficiale anume invitate, iar pentru obștea din afară sărbătorile se vor inaugura numai Duminică în 7/20 August.

Publicul vizitator deci va procedea în interesul propriu și va înlesni și aranjatorilor chemarea, dacă și va întocmi lucrurile așa, ca să asiască la Sibiu numai în 7/20 August ori în presera acelei zile.

Deasemenea, înăut pentru încauțirări ne vedem îndemnați a acorda de nou, că comanda specială pentru a se rezerva camere nu putem primi, ei șepși cari își vor fi anunțat înainte participarea, sunt invitați, ca la sărbătoarea lor în Sibiu să se adreseze comitetului de încauțirare, care pe timpul asocierii trenurilor va funcționa în localitățile sale de la gară și va servi cu informațiile și îndreptările necesare.

Dr. Diaconovich
direc. expoz.

NOUTĂȚI

Impăratul Vilhelm și M. Sa Francisc Iosif. Cercurile curții din Viena susțin a fi că M. Sa împăratul și rege al nostru Francisc Iosif va avea în curând întâlnire cu împăratul Germaniei. A nume, în 14—18 August împăratul Vilhelm va merge la Marienbad, de unde va face excursiune la Pilsen spre a se întâlni cu împăratul și regele nostru, care pe acel timp se va afla acolo pentru manevrele din Boemia. După altă versiune întâlnirea va avea loc în castelul de la Stokan.

Adecă.... Ne-am ocupat și noi cu declarațiunea ministrului de interne Kristoffy, că guvernul va prezenta dieței proiect de lege despre introducerea votului electoral universal. Se ocupă și organele opoziționale, dar acestea din alt punct de vedere, prezentând actuale bună intenție a guvernului actual ca ochetare și eliere cu elementele revoluționare. Astfel „alkotmány” în numărul de Vineri într-o altă multe susțineri debitate în contra proiectului introducerii a votului universal face pe ministrul Kristoffy revoluționar și trădător de patrie și pe motivul că prin votul universal electoral „dă armă în mâna socialdemocraților și a naționalităților contra națiunii magiare”. — Adecă.... astăzi dore pe dumnezilor! Că vor căpăta drept electoral mai larg naționalitățile!

Un mare proces de despăgubire. Cu ocaziunea turbarărilor și greveilor de lucrători din Rusia proprietarii de fabrică Terechenko a îndurat pagube de peste cinci milioane de ruble, parte prin sistarea lucrului, parte prin demolarea câtorva fabrici. Fînd asigurat, Terechenko a pretins de la societatea de asigurare despăgubire, dar aceea afirmând că rețeaua formată „forță maioră” în care oas nu e dator să doze despăgubire, a denegat despăgubirea. În urma acestora Terechenko a intentat scurțului proces de despăgubire.

Esposiția de pome din Mercurea. La cererea comitetului central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, ministerul r. u. de agricultură a dăruit Reuniunii 200 cor. pentru premiile esposiției de pome ce se va aranja la toamnă în opidul Mercurea.

Premiile din fundațiunea „Nobel” în anul acesta vor fi de 138.089 corone unul; vor fi premiate lucrări de pe terenul fizicii, chemiei, fiziologiei, științelor medicale, literaturii și al acțiunii pentru pace universală. Capitalul fundațiunii trece preste douăzeci și opt milioane de corone.

La „Reuniunea română, de agricultură din comitatul Sibiu” s'au înscris membri ordinari următorii: Ioan Pamfilie, arhitect în Sibiu; Vasile Greavu, învățător în Gârbova; Demetriu Ivan, paroch, Nicolae Ivan, învățător, Ioan Nedela, Nicolae Beju, George Zidu, Demetriu Nicoră, Aron Suciu, Eltimie Popa și Demetriu Beju, toți economi și Ioan Maniș, comerciant, toți din Dobârca.

La fondul de 20 filieri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Dr Ioan Șenchea și Dr Octavian Vasu, ambii adv., Ioan Dejenar, comptabil (Făgăraș), Mihail Ganea, paroch, Ioan Stoica, inv. (Veneția inf.), Lazar Comșa, inv. pens. (Mădara), Vasile Mușat, paroch, Galacteon Stelea, inv. (Sămbăta inf.), Ioan Pop, paroch, (Sămbăta sup. res.), Spiridon Mardan, paroch, Chirion Adamoiu, inv. (Sămbăta sup. apus.) și Alexandru Popa, paroch (Lissa), fie-care câte 20 filieri.

Cea mai nouă pușcă automată. În Hendon (Anglia) s'au făcut zilele acestea experimente cu un nou sistem de pușcă automată, despre care se zice că e cea mai perfectă dintr-o armă de pușcat de până acum. E prevăzută cu cinci cartușe, pe cari soldatul le poate pușca în curs de două secunde, umplerea de nou durează earăși numai două secunde, așa că în restimp de un minut se pot face cu ea 75 pușcături. Inventatorul e un norvegian numit Fjeldland.

Pentru onomastică. Membrul onorar al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, dl Pantaleon Lucuta, reamintind feliicitările onomastice sale, a dăruit fondul de 20 filieri pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, al numitai Reuniunii, suma de 20 corone.

Ucigay — din negrii. În orașul Bari (Italia) fermaciului — neimănd doctul de atent — a dat unui țeran strichinid în loc de terighie (tartar, acrimă de vin). Patru inși din familia țeranului au murit îndată după consumarea mîncării acrite cu „terighia” — strichinidă, ear' ceilalți au fost duși în spital bolnavi grav.

Fomete în Spania. La Sevilla și în jurul lui se impuneau mizeria poporului a ajuns la așa grad, în cât mii și mii de inși se nutresc cu iarbă și rădăcini. În unele locuri poporul, împins de fomete atacă brutăriile și prăvăliile de alimente, ca de pildă în Utrera. În Bilbao mai mulți inși istoviți de fomete au bombardat cu bolovani trăsura episcopului, atingându-l și pe el cu câte o piatră, din cauză că n'a voit să le dea bani, ca să și cumpere pâine. Autoritățile locale au cerut ajutoriu grabnic de la guvern.

Cutremur de pământ. Se scrie din Belgrad că seismograful institutului astronomic de acolo a semnalat Marți la 4 ore 24 minute, la distanță de 750 kilometri cutremur de pământ de forță mijlocie și cu direcția sud-est-nord-vestică, durând 3 minute și 35 secunde. Acestuia la 4 ore 38 minute i-a urmat un altul cu durată de 4 minute 12 secunde. — În care parte a lumii va fi fost acest cutremur, se va ști numai mai târziu, din știrile venite de la fața locului.

— Șerpi sugători. Un mîriu vienez prevestește cutremurele. Proprietarii unei ferme observă de o vreme timp, că vacile sale, cari erau bine hranite, aveau foarte puțin lapte. Și servitorului li bătuse în ouă răgetul de al vacilor, mai cu seamă în timpul nopții și apuse acesta stăpînului său. Acum câteva zile vacile deveniră în timpul nopții sărăci neliniștite și începură să răgă. Servitorul aprins felinarul și spre cea mai mare groază a sa văzu că mai mulți șerpi de diferite feluri și mîrimi sugau la fițele vacilor. Îndată servitorul făcu vîntătoare asupra șerpilor, cari însă disparură repede. A doua zi el scormoni gunoiul de lângă grajduri, în care s'au aflat peste treizeci de șerpi. De asemenea s'au găsit pe un deal de lângă fermă numeroși șerpi, cari au fost uciși. Se spune, că unii aveau doi metri lungime. Acum vacile dau lapte în abundență. („Kavay”) *

Vis primejdios. O fiică (fată mare) a medicului A. Pillevici din Fiume în una din nopțile trecute visând că un căne mare alergă spre ea și o muște, în grăoza de căne a sărit din pat, dormind, și în buiguella somnului crezînd că fuge dinaintea cănelui a sărit afară pe ferestă, din semietagiu. Dimineața au găsit-o trecătorii în stradă, rănită grav, leșinată. Fîind cu mare greu readusă la viață, a enarat apoi cele întimplute cu ea în vis.

Școala „Asociațiunii”.

Condițiunile de primire în școala civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu și în internatul școlii, sunt pentru anul 1905/6 următoarele:

În clasa I a școlii civile de fete se primesc eleve:

a) cari dovedesc prin atestat de botez, că au împlinit cel puțin vîrsta de 9 ani;

b) cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învățămînt prescripționat pentru clasa a IV-a elementară.

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare de la altă școală de categoria școlii civile.

În lipsa unui astfel de atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V și VI de la școala elementară-poporală, primirea în ori-care clasă a școlii civile, ce corespunde vârstei elevei, se poate face numai pe baza unui examen de primire, depus cu succes înaintea corpului profesoral al școlii, în anul ordinațiunii ministerului regesc-ungar de culte și instrucție publică, dte 11 August 1887, nr. 29000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, cari se înmatriculează pentru prima dată la școala noastră, au să producă atestat școlar, atestat de botez și certificat de revaccinare.

În cursul complementar (supletoriu), înmatriculat cu școala civilă de fete a Asociațiunii, în școala școlii 6 din statutul de organizare al școlii, se primesc eleve, cari au absolvat cele patru clase ale școlii civile. Se pot primi și eleve, cari au absolvat cu calcul hîni numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani și sunt împedecate a absolva toate cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul școlar 1905/906 se pot face, de astă-dată în mod excepțional din cauza esposiției „Asociațiunii”, din 4—6 Septembrie 1905, stilul nou.

Examenele de emendare se țin în 1 Septembrie 1905 st. n. la 8 ore a. m., cu elevele cari s'au anunțat la direcțiune.

În 6 Septembrie 1905 st. n. la 8 ore a. m. se țin examenle de primire, ear' în 7 Septembrie se vor începe prelegerile regulate.

Didactul e 4 corone pe lună, și pentru elevele, ce se înscriu prima-dată la această școală, o taxă de înmatriculare de 4 cor., solvită odată pentru totdeauna. Același didactul e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare a Reuniunii femeilor române, au să fie anunțate de timpuriu la direcțiunea școlii, înainte de începutul anului școlar, pentru ca să se potă face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 400 cor. pe an, plătită înainte în două sau cel mult în patru rate. Speșele pentru cărțile trebuincioase, pentru materialul de scris, desen și lucru de mîna, nu sunt cuprinse în taxa amintită. Acestea se potă separa de părinți, precum și cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în forte-piano și în limba franceză.

Taxele pentru instrucțiune în forte-piano sunt de 2 categorii:

a) dacă o elevă voiesc să iee orele singur, se socoteste la 2 ore pe săptămână taxa de 13 cor.* pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași oră, taxa se socoteste la 2 ore pe săptămână cu 9 cor. de elevă; sau

b) dacă o elevă voiesc să iee orele singur, se socoteste la 2 ore pe săptămână taxa de 12 cor.* pe lună; dacă se întrunesc

2 eleve în aceeași oră, taxa se socoteste la 2 ore pe săptămână cu 6 cor. pe lună de elevă.

Instrucțiunea în limba franceză, câte 2 ore pe săptămână, se socoteste pe lună cu 2 corone de elevă.

Tote taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e prevăzut cu apaduct, baie proprie și lumină electrică, încât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de școală, au în fie-care zi anumite ore de conversațiune în limba franceză, magiară și germană după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunea sub conducerea directorii, profesorilor și guvernantelor.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau fol de coperit, 4 cîrșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 servetele, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, cari toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimbările de trup sau albiturile, câte 1/2 duzină din fie-care, două fuste de lustru (jupon) și două de flanel; ciorapi, batiste (mărimi) câte o duzină, 1 parăpleu (cort) și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toalete noue, stătuim părinții și tutorii să nu facă copilelor, căci pentru uniformitatea îmbrăcămintei elevelor interne, toaletele se fac aici cu prețuri moderate, prin îngrijirea internatului. Strîns de uniformă se țin: o haină, 2 surje în forma unei haine, o pălărie de vară și una de iarnă, cari necondiționat au să se facă aici și cari preste tot vor costa cam 30—40 cor.

De la direcțiunea școlii se potă primi prin postă: „Statutul de organizare” și „Regulamentul intern” al școlii, „Regulamentul pentru cursul complementar”, „Planul de învățămînt” și „Regulamentul ministerial pentru examenle publice, private, supletorii și de emendare”, a 20 filieri exemplarul. De la direcțiune se potă primi pentru 2 cor. și „Monografia” școlii, în care pe lângă istoricul institutului, se află descrie edificiul școlii și al internatului în toate amănuntelor.

Sibiu, în 11 August 1905.

Direcțiunea școlii.

Cărți și reviste.

„Anuarul XXIX al gimnasiului gr. or. român din Brad” și al școlii elementare anexate gimnasiului” pe al 36-lea an școlar (1904—5), publicat de directorul dr Pavel Opriga. Cuprînsul: Cîteva portrete din istoria noastră culturală (Șiguna, Hodoșiu, Frăncuș, Baga), de Dr I. Radu; Dăre de semnă despre „Fondul Dr Iosif Hodoșiu”, „Regulă disciplinară” pentru tinerimea studioasă de la gimnasiul gr. or. din Brad”, „Alcoholismul” de A Bratu și Data școlare. — Conform acestora: la gimnasiu au funcționat 4 prof. definitivi (între cari e și directorul), 1 suplent, 1 catichet și 1 instructor pentru gimnastică și cîntări, ear' la școala elementară 2 inv. definitivi (directorul gimnasiului e director și al școlii elementare); elevi au fost înmatriculați la gimnasiu 123 ordinari și 12 privatisti, ear' la școala elementară 39 ordinari, la oaltă 174. Dintr-o acestia gr. or. 143, gr. cat. 7, rom. cat. 2. Au fost clasificați: cu forță bine 15, cu bine 33, cu suficient 85, cu nesuficient din 1 obiect 30, din mai mulți de 2 obiecte 7 (la gimnasiu); stipendiști au fost 3 (cu 60, 70 și 100 cor.); scutiți de didactul întreg 2, de didactul jumătate 2; ajutoari cu vestminte 2; au avut prânz gratuit („masa studenților”) 17; au fost premiați 17 (la gimnasiu). Anul școlar se începe la 1 Septembrie st. v., didactul e 16 corone pentru elevii români din protopopulaterale Zarand și Halmagiu, ear' pentru ceilalți 24 cor.

„Anuarul VIII al „Societății pentru fond de teatru român” pe anul administrativ 1903—1904. Dăre de semnă voluminos (205 pag. 8° mare) despre activitatea comitetului societății, despre festivitățile de la adunarea generală de la Brad a societății, despre reprezentațiunile teatrale arangiate de dilecții în diferite comune în anul 1904, despre activitatea societății, membrii ei, etc., toate acestea precedate de zece discursuri, conferențe, pînă negirie asupra lui Dr I. Hodoșiu, și altele.

A apărut în Brașov în tipografia A. Murășianu. Preț 2 corone. Se potă procura de la Dr Iosif Blaga, profesor în Brașov (secretariul societății).

* Din care sumă 2 cor. se cîntărește pe lună internatului, pentru susținerea corespondențelor în stare bună.

Nr. 114 1905.

[184] 1—3

Concurs.

Se publică concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român” pentru ocuparea postului vacant de paroh în Ohaba de sub petra și filia Ciopea din trectul Hațeg.

Emolumentele din această parohie de a III-a clasă sunt cele cuprinse în cota B pentru întregirea venitelor de la stat.

Concurenții se țin și trimită cererile lor cu documentele prescise subsemnatului oficiu protopresbiterial.

In conțelegere cu comitetul parohial. Oficiul protopresbiterial gr. or. al Hațegului.

Hațeg, în 26 Iulie 1905.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Un tinăr

doritor de a se aplica pe **cariera notarială**, ori absolvent de cursul notarial, află aplicare în cancelaria subscrisului după comunicarea condițiilor. — Lanerăm (posta Szász-sebes), 10 August 1905.

187 1—1

Aurel Barbu, notariu.

Un tinăr român

cu câteva clase reale sau gimnasiale se aplică imediat ca **practicant** în **Librăria arhidieceșană** din Sibiu (Nagyszeben).

Petițiile se fie scrise cu mână proprie.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bôle

pe lângă garanție.

da împrejurărei, că acest vechi de 20 ani.

aparatură vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, înțepături de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, azul greu, sgârșiri de stomac, lipsa pozei de mâncare, receală la mână și picioare, reuma, podagră, ischiatic, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii cari prețuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deosece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial opriț fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi [2] 149 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țară și strălănatate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

[183] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de învățătoriu la școala confesională gr. or. din comuna Șura-mare, protopresbiteratul Sibiuului, se publică concurs cu termen de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salariu anual de 600 cor., cuartir liber în edificiul școlii, 1 maele trebuincioase și grădina de 1/4 jug.

Cuincuenalele se compută dela instituirea definitivă și serviciul neîntrerupt de 5 ani în această comună.

Reflecțanții la acest post au ași așterne cererile instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiterial în termenul indicat, având a cânta în Dumineci și sărbători în una din stratele cântăreților, vor avé a se prezenta în vre o Duminecă ori sărbătoare în biserică, spre ași arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Șura-mare, din ședința comitetului parohial ținută la 20 Iulie 1905.

Nicolae Opreș
president.

Ioan Opreș
notariu.

Nr. 694.

Cu consensul subscrisului.
Sibiu, 25 Iulie 1905.

I. Papiu
protopresbiter.

Nr. 343 1905.

[188] 1—3

Concurs.

In sensul rezoluțiunei consistoriale din 5 Iulie a. c. Nr. 6357 Bis. se publică concurs pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia Lueriu, pe lângă jumătate venitele parohiale, cu termen de 30 zile de la prima publicare în foia „Telegrafului Român”.

Reflecțanții vor avé ași promova suplilele concursuale, instruite conform legilor din vigoare, subscrisului oficiu, p. u. Szász Régen. Oficiul protopresbiterial gr. or. Reghin.

Reghin, 28 Iulie, 1905.

In conțelegere cu comitetul parohial.

Galaction Șagău prot.

Aduc la cunoștința onoratului public am deschis o

[179] 3—3

fabrică de brânză

urdă, caș, cașcaval, cum și toate felurile de produse ce se obțin din lapte curat de o Depozitul și prăvălia o am în Sibiu, strada turnului nr. 3.

Rugându-mă de sprijinul on. public asigur de o marfă foarte bună, gustoasă și eficientă.

Ioan Cimpoca

fabricant de brânzeturi de oie.

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomachului sau prin consumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un trai neregulat și au contras bôle de stomach, precum:

Catar de stomach, Sgârșiri de stomach, Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja probate. Acesta este:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din burueni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de burueni delată conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noii formări de sânge sănătos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de burueni bôlele de stomach vor fi curate în că în formare. Se nu întârzie nime dar a-l folosi încă de cu vreme. Simptome, ca: dureri de cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu suferințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de burueni.

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, **maladii, dureri colice, bătăi de inimă, insomnie, precum și conglomerația sângelui în ficat, plină și suferințele hemoroidice** de multe-ori se delatăru iute cu vinul de burueni. Vinul de burueni delatăru mistuirea grea și depărtăză prin un scaun ușor materii stricate din stomach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei urmările unei mistuiri rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnavicioase a ficatului. Lipsa de apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile perdue (insomnie) consumă adeseori încetul cu încetul multe persoane. Vinul de burueni dă slăbetei puteri de traiu un nou și proșpăt impuls. Vinul de burueni mărește apetitul, ajută mistuirea și nutrețirea, uurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmăză nervi escitați și crează nouă voe de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțămite dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu, Turnișor, Seliște, Ocna, Slănnic, Șeica-mare, Noerich, Avrig, Tălmăciu, Boița, Cisnădie, Poplaca, Gurartului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petriș, Sebeș-săseș, Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Begineu, Mihail, Teiuș, Blaj, Pănade, Țapu, Mediaș, Blăjeș, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Basna, Agnita, Cincu-mare, Boholț, Făgăraș, Becelean, Câmpulung, Râmnic-Vâlcea, Cudir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hațeg, Lunca, Făj, Ohaba, Ponor, Alba-Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități mai mari și mai mici din Ardeal, Ungaria și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate ocalitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-ve de falsificări!

Să se cêră anumit:

Vinul de burueni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Părțile lui constitutive sânt: Vin de Malaga 50,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de cireșe 320,0, Coacăză, Anis, Rădăcină „Helen”, iarbă ferului americană, Rădăcina „Entianus”, „Kalmus” a 10,0. Toate acestea se amestecă.

un. dem. [11] 23—24

Nr. 492 1905

[169] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Brașovului, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Herman.** Un post de învățătoriu cu salariu de 600 cor., solvibil din cassa bisericii, în rate trilunare anticipative. Relut de cuartir 50 cor. în rate semestrale anticipative. În loc de grădină 1/2 jug. arătură în câmp sau 8 cor. 28 fileri.

Alesul va funcționa în săptămâna sa de rënd ca cantor, pentru care serviciu va primi o remunerațiune de 30 cor. în numărar precum și partea ce i se cuvine din venitele cantonale (aproximativ 30 cor.).

2. **Purcăreni.** Un post de învățătoriu în clasa a II-a cu salariu de 600 cor. plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericii. Cuartir natural în edificiul școlii.

Alesul va funcționa dimpreună cu celalalt învățătoriu ca cantor și va primi jumătate din venitele cantonale.

3. **Turcheș.** Un post de învățătoriu cu salariu de 600 cor. plătit în rate lunare anticipative. Cuartir natural în edificiul școlii și 1/2 jug. de pământ.

Cuincuenalele se socotesc numai după un serviciu neîntrerupt de cinci ani în comună.

Concurenții au ași așterne petițiunile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare poporului, în biserică.

Brașov, în 11 Iulie 1905.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tracului Brașov, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Vasile Voinea
protopresbiter.

Cea mai mare prăvălie ardeleană de pălării

FRITZ CONNERTH, palărier

Pălărie preoțască përosă.

Pălărie preoțască netedă.

Sibiu

strada cîsnădiei nr. 1

Pălărie preoțască din stofă de cilindre.

Sibiu

strada cîsnădiei nr. 1

Se recomandă ca specialitate în cele mai fine pălării preoțești în toate formele și calitățile ca de mêtasă, de pîslă netedă și de pîslă përosă în cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai efine. — La comande din afară este a se indica esact adresa, cum și soiul și mărimea pălăriei.

Cu totă stima

Fritz Connerth.

[186] 2—21